

EXTRACTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE - LATÍN I, 1º Bac

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15012730	IES Camilo José Cela	Padrón	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Latín I	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

1. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender e/ou producir textos latinos de dificultade crecente e xustificar a súa comprensión e/ou produción, identificando e analizando os aspectos básicos da lingua latina, en sentido amplo, as súas unidades lingüísticas e reflexionando sobre elas mediante a comparación coas linguas de ensino e con outras linguas do repertorio individual do alumnado, e poñendo en práctica, se se considera oportuno, habilidades comunicativas tanto orais como escritas, para realizar unha lectura comprensiva, directa e eficaz e unha interpretación razoada do seu contido e, de ser o caso, unha produción oral e/ou escrita correcta.	1-2	2	1-2					
OBX2 - Distinguir os formantes latinos e explicar os cambios que tivesen lugar ao longo do tempo, comparándoos cos das linguas de ensino e outras linguas do repertorio individual do alumnado, para deducir o significado etimolóxico do léxico coñecido e os significados de léxico novo ou especializado.		2-3	1		50			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Ler, interpretar e comentar textos latinos de diferentes xéneros e épocas, asumindo o proceso creativo como complexo e inseparable do contexto histórico, social e político e das súas influencias artísticas, para identificar a súa xenealoxía e a súa achega á literatura europea.	4							1-2
OBX4 - Analizar as características da civilización latina no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico, adquirindo coñecementos sobre o mundo romano e comparando criticamente o presente e o pasado, para valorar as achegas do mundo clásico latino á nosa contorna como base dunha cidadanía democrática e comprometida.	3	3		1	31	1		
OBX5 - Valorar criticamente o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización latina, interesándose pola súa sustentabilidade e recoñecéndoo como produto da creación humana e como testemuño da historia, para explicar o legado material e inmaterial latino como transmisor de coñecemento e fonte de inspiración de creacións modernas e contemporáneas.	3			2		1-4	1	1-2

2. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O latín e a súa orixe	Nesta unidade farase unha toma de contacto co mundo romano e coa lingua latina. Verase o marco xeográfico da península Itálica, o indoeuropeo (linguas indoeuropeas e familias lingüísticas), as linguas da península Ibérica (romances e non romances), falarase da orixe da escritura e dos distintos sistemas de escritura, e farase unha primeira aproximación á orixe e evolución do alfabeto latino, explicando os distintos tipos de pronuncia do latín, os seus niveis de uso e as súas etapas de desenvolvemento.	5	10	X		
2	O latín, lingua flexiva	Nesta unidade comezarase a tratar con maior profundidade a lingua latina: os formantes das palabras, palabras variables e invariables, conceptos de conxugación e declinación latina. Aprenderanse a primeira e a segunda declinación. Comeza o traballo cos textos, que se estenderá durante todo o curso.	5	10	X		
3	Entre a lenda e a historia: aorixe de Roma	Nesta unidade veranse os adxectivos de tres terminacións e os tempos do tema de presente de indicativo das distintas conxugacións. Tratarase tamén a orixe de Roma, dende o punto de vista da lenda fundacional e dende a óptica da historiografía moderna, e farase unha aproximación á xeografía da península italiana.	9	12	X		
4	A monarquía romana	Nesta unidade verase a terceira declinación e a formación dos tempos de perfecto de indicativo das distintas conxugacións. Tratarase o período da monarquía romana.	9	10	X		
5	As conquistas e a expansión de Roma	Nesta unidade traballarase a cuarta e quinta declinación, e o pronome relativo. Afondarase na sintaxe da oración simple e composta. Estudarase a expansión de Roma nos primeiros tempos.	9	10		X	
6	Mitloxía e relixión na Roma antiga	Nesta unidade estudaranse os pronomes demostrativos e persoais. Trabarase tamén a mitloxía e a relixión da Roma antiga.	9	14		X	
7	A república romana	Nesta unidade traballarase o infinitivo e as súas construcións sintácticas. Estudarase tamén a Roma republicana.	9	14		X	
8	A vida pública e a vida privada	Nesta unidade centrarémonos no estudo de noicións básicas sobre evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e o castelán. No plano histórico, traballarase aspectos relacionados coa vida pública e privada dos antigos romanos.	9	10		X	

9	A Roma imperial	Nesta unidade estudaranse os tempos do modo subxuntivo. Tamén se traballará todo o relacionado coa época imperial romana.	9	16			X
10	Enxeñaría e arte romana	Nesta unidade estudarase a voz pasiva e as estruturas sintácticas relacionadas. Traballarase as principais obras de enxeñaría romana, tanto pública como privada, e farase unha aproximación ás distintas manifestacións artísticas.	9	14			X
11	A romanización	Nesta unidade estudaranse os participios latinos e a súa sintaxe básica. Tamén se traballará a romanización, especialmente no relativo á península Ibérica e a Gallaecia.	9	10			X
12	O exército romano e a lexislación	Nesta unidade farase un afondamento na sintaxe latina, e estudarase o mundo militar romano, así como algúns aspectos básicos do dereito romano.	9	10			X

3. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Aula virtual
Textos adaptados proporcionados pola docente
Bibliografía específica, en formato físico e dixital
Programas informáticos que faciliten a dixitalización dos contidos: mapas mentais, presentacións, liñas temporais
Dicionario de latín-galego ou latín-castelán
Caderno de clase

4. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial realizarase no primeiro mes de clase, e irá encamiñada a comprobar o nivel de coñecemento do que parte o alumnado. En Latín I hai a problemática engadida de que algúns estudantes xa cursaron latín en 4º ESO, mentres que outros nunca tiveron contacto con esta lingua. Esta situación provoca que a primeira avaliación sexa un período de adaptación para moito alumnado, e que haxa que preparar materiais ben enfocados para conseguir un equilibrio entre aqueles que xa teñen unha base e os que non.

5. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	5	5	9	9	9	9	9	9	9	9
Proba escrita	90	90	75	85	85	68	70	78	85	68
Táboa de indicadores	10	10	25	15	15	32	30	22	15	32

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	9	9	100
Proba escrita	58	68	76

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	9	9	100
Táboa de indicadores	42	32	24

Criterios de cualificación:

As porcentaxes que se terán en conta á hora de cualificar a materia son as seguintes:

- contidos lingüísticos: 60%
- contidos históricos e culturais: 30%
- traballo diario: 10%

Cada avaliación realizaranse cando menos dous exames de tradución, consistentes nun texto latino para traducir ao galego ou castelán, do cal se destaca unha oración que deberá ser analizada morfosintacticamente. Ademais, inclúiranse algunhas preguntas específicas sobre a morfoloxía que se vai incorporando cada avaliación (conxugacións, declinacións). A media que se obteña destes exames constituirá o 60% da nota total de cada avaliación.

Os contidos históricos e culturais avalíaranse con metodoloxías combinadas: proba escrita e traballo autónomo do alumnado (segundo a temática, pedirase traballo de investigación con exposición en clase, mapas conceptuais, liñas temporais...) A cualificación obtida neste bloque supoñerá o 30% da nota de cada avaliación.

O 10% restante da nota dependerá da valoración do traballo diario do alumnado: levar ao día o caderno de clase, participar de xeito activo e respectuoso, entregar as tarefas.

A nota final da materia resultará da media ponderada entre as tres avaliacións, segundo estes criterios: 1ª avaliación, 25%; 2ª avaliación, 35%; 3ª avaliación, 40%.

Criterios de recuperación:

Propoñeranse probas de recuperación parciais, de xeito que o alumnado que non supere algunha avaliación teña a oportunidade de recuperala en cada un dos trimestres. Se aínda así quedase algunha parte pendente, farase unha proba global no mes de xuño.

- **Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes**

No presente curso non hai alumnado coa materia de Latín I pendente.

EXTRACTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE - LATÍN II, 2º Bac

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15012730	IES Camilo José Cela	Padrón	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Latín II	2º Bac.	4	116

Réxime

Réxime xeral-ordinario

1. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender e/ou producir textos latinos de dificultade crecente e xustificar a súa comprensión e/ou produción, identificando e analizando os aspectos básicos da lingua latina, en sentido amplo, as súas unidades lingüísticas e reflexionando sobre elas mediante a comparación coas linguas de ensino e con outras linguas do repertorio individual do alumnado, e poñendo en práctica, se se considera oportuno, habilidades comunicativas tanto orais como escritas, para realizar unha lectura comprensiva, directa e eficaz e unha interpretación razoada do seu contido e, de ser o caso, unha produción oral e/ou escrita correcta.	1-2	2	1-2					
OBX2 - Distinguir os formantes latinos e explicar os cambios que tivesen lugar ao longo do tempo, comparándoos cos das linguas de ensino e outras linguas do repertorio individual do alumnado, para deducir o significado etimolóxico do léxico coñecido e os significados de léxico novo ou especializado.		2-3	1		50			
OBX3 - Ler, interpretar e comentar textos latinos de diferentes xéneros e épocas, asumindo o proceso creativo como complexo e inseparable do contexto histórico, social e político e das súas influencias artísticas, para identificar a súa xenealoxía e a súa achega á literatura europea.	4							1-2
OBX4 - Analizar as características da civilización latina no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico, adquirindo coñecementos sobre o mundo romano e comparando criticamente o presente e o pasado, para valorar as achegas do mundo clásico latino á nosa contorna como base dunha cidadanía democrática e comprometida.	3	3		1	31	1		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Valorar criticamente o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización latina, interesándose pola súa sustentabilidade e recoñecendo como produto da creación humana e como testemuño da historia, para explicar o legado material e inmaterial latino como transmisor de coñecemento e fonte de inspiración de creacións modernas e contemporáneas.	3			2		1-4	1	1-2

2. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A literatura latina. Introducción. Épica. Lírica. Historiografía. Teatro. Oratoria.	UD ampla na que se concentran todos os contidos de literatura e que se distribúe ao longo do curso. Despois de facer unha introdución xeral á literatura latina (trazos que a individualizan fronte a outras literaturas, grandes etapas, xéneros e autores), pásase ao tratamento duns xéneros e autores que coinciden cos que serán obxecto de exame na proba de acceso á universidade.	20	10	X	X	X
2	Pervivencia da lingua latina.	Nesta UD hanse tratar con especial atención tres aspectos da materia: 1. Os prefixos e sufixos de orixe latina máis frecuentes e produtivos nas linguas de repertorio do alumnado. 2. Os latinismos e aforismos de uso máis frecuente. 3. Toponimia galega. Aspectos xerais e particularidade da toponimia galega con exemplos concretos.	20	10	X	X	X
3	O legado de Roma.	Nesta UD o que se procura é que o alumnado desenvolva un pequeno traballo de investigación, a partir de criterios dados, sobre algún aspecto da herdanza do mundo clásico.	10	4	X	X	X
4	Gramática e textos I. Repaso morfoloxía nominal e pronominal. Oracións de relativo. Repaso dos nexos de coordinación e subordinación máis comúns.	Nesta UD o que se procura é un repaso rápido da morfoloxía nominal e pronominal tratada en 1.º de bacharelato e, por extensión, as oracións de relativo e os nexos de coordinación e subordinación máis comúns. Textos de 2.º de bacharelato non adaptados.	1	4	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	Gramática e textos II. Repaso morfoloxía verbal.	Nesta UD o que se procura é un repaso rápido da morfoloxía verbal vista en 1.º de bacharelato. Textos de 2.º de bacharelato non adaptados.	2	4	X		
6	Gramática e textos III. Morfoloxía nominal e pronominal. Afondamento no uso dos casos.	Nesta UD hanse explicar os contidos de morfoloxía nominal e pronominal non tratados en 1.º de bacharelato e que se consideren precisos para poder abordar os textos de 2.º. Textos de 2.º de bacharelato non adaptados.	3	4	X		
7	Gramática e textos IV. Morfoloxía verbal. Formas persoais do verbo.	Nesta UD hanse rematar o estudo das formas persoais do verbo latino. Normalmente isto comprenderá a explicación dos tempos de indicativo non traballados en 1.º e, sobre todo, o modo subxuntivo. Textos de 2.º de bacharelato non adaptados.	4	8	X		
8	Gramática e textos V. Morfoloxía verbal. Formas non persoais do verbo.	Nesta unidade hanse tratar con detalle tanto a morfoloxía como, especialmente, os usos das formas non persoais do verbo latino precisas para abordar os textos de 2.º de bacharelato. Textos de 2.º de bacharelato non adaptados.	5	8		X	
9	Gramática e textos VI. Nexos de coordinación e subordinación.	Nesta unidade hanse tratar os nexos de coordinación e subordinación non tratados en 1.º de bacharelato, que se consideren precisos para abordar os textos de 2.º de bacharelato. Textos de 2.º de bacharelato non adaptados.	6	8		X	
10	Textos VII.	Nesta unidade didáctica hanse tratar textos de 2.º de bacharelato non adaptados, intensificando o traballo de análise e tradución sen necesidade de explicar contidos gramaticais.	29	56			X

3. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Resumo de gramática e sintaxe
Escolma de textos para traducir: Fedro e Eutropio
Materiais elaborados polo Grupo de Traballo de Latín da CIUG
Dicionario latín-español e latín-galego
Aula virtual

4. Procedemento para a avaliación inicial

A Avaliación Inicial hase levar a cabo antes do remate da 4.ª semana de curso e, en todo caso, antes das reunións dos equipos educativos para a posta en común dos resultados da mesma.

Os obxectivos da avaliación inicial son os seguintes:

- 1.º Identificar e determinar o nivel de coñecemento de todo o alumnado que non cursara no centro o ano anterior a materia de Latín I.
- 2.º Coñecer as motivacións do alumnado para escoller a materia de Latín II. Aínda que isto xa se fixo en 1.º, é importante volver preguntar por este aspecto dado que é moi frecuente que se produzan cambios de motivacións e/ou obxectivos que pode ser relevante coñecer.
- 3.º Identificar o alumnado con necesidade específica de apoio educativo (ACNEAE).
- 4.º Identificar o alumnado repetidor.

INSTRUMENTOS

1. Actas e memoria do departamento do curso anterior.
2. Cuestionario escrito no que o alumnado debe responder a preguntas relacionadas cos catro obxectivos apuntados anteriormente.
3. Diálogo informal co alumnado os primeiros días de aula.

4. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	20	20	10	1	2	3	4	5	6	29
Proba escrita	80	70	0	75	75	80	80	80	80	80
Táboa de indicadores	20	30	100	25	25	20	20	20	20	20

Unidade didáctica	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100
Proba escrita	70
Táboa de indicadores	30

Criterios de cualificación:

Cada trimestre realizaremos alomenos dúas probas escritas; dentro do posible, estas probas estarán presentadas no mesmo formato que as da ABAU, co fin de que os estudantes se vaian familiarizando con el.

A nota de cada trimestre será a resultante da media das probas escritas (70%), a puntuación obtida no traballo individual sobre literatura que se encargue para cada avaliación (20%) e a participación diaria na aula, amosando interese pola materia e actitude colaborativa (10%). Os alumnos e alumnas coñecerán de antemán os criterios de corrección para as probas escritas, así como as rúbricas aplicables aos traballos escritos e ás exposicións na aula.

A nota final da asignatura será a resultante da media das tres avaliacións.

Criterios de recuperación:

En cada avaliación propoñeranse probas de recuperación parciais. No caso de que algún estudante chegue á terceira avaliación sen acadar os mínimos esixidos, realizaráselle unha proba de recuperación no mes de maio, xusto antes da avaliación final.

EXTRACTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE - PROXECTO COMPETENCIAL 1º ESO

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15012730	IES Camilo José Cela	Padrón	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	1º ESO	1	35

Réxime
Réxime xeral-ordinario

1. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Diseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

2. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Patrimonio material e inmaterial.	Nesta unidade estúdanse as diferenzas entre o patrimonio material e o inmaterial: aprendemos a apreciar a importancia de edificios históricos, restos arqueolóxicos e manifestacións culturais variadas que conforman a cultura e a tradición das comunidades.	30	10	X		
2	O patrimonio que nos rodea.	Nesta unidade o alumnado pescuda información sobre o patrimonio material e inmaterial da súa contorna. Para iso, deberá manexar variadas fontes de información e realizar entrevistas a persoas do seu entorno.	35	10	X	X	
3	A riqueza do noso entorno.	Unidade na que se elabora, expón e presenta toda a información recadada sobre o patrimonio material e inmaterial da contorna: o alumnado creará unha revista especializada no tema.	35	15			X

3. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador
Caderno
Fontes bibliográficas
Aula virtual

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste nunha aula convenientemente equipada cun encerado tradicional, unha pantalla de proxección e un ordenador de aula. Dependendo da dispoñibilidade horaria, algunhas clases levaranse a cabo na aula de informática.

4. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. Dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como as actividades de reforzo e ampliación no caso de ser necesarias.

Os resultados de dita proba daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do Departamento de Orientación, levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	35	35	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Debido a que o alumnado traballará todo o curso sobre un mesmo proxecto, en cada avaliación irase secuenciando a entrega do material que leven traballado até o momento:

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Presentación de dossier informativo coa recompilación da primeira información solicitada.
- SEGUNDA AVALIACIÓN: Entrega dos resultados do traballo levado a cabo con toda a información manexada.
- TERCEIRA AVALIACIÓN: Presentación e exposición do proxecto.

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais....

A nota ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

De igual xeito, no caso de que unha alumna/o teña dúas avaliacións suspensas, deberá realizar unha proba escrita final, con preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.